

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 59.651/1/V
van 25 juli 2016

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot bekrachtiging van het reglement tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie inzake het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap’

Op 20 juni 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 4 augustus 2016,^(*) een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot bekrachtiging van het reglement tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie inzake het hoger onderwijs in de Vlaamse Gemeenschap’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 19 juli 2016. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan CLEMENT en Kaat LEUS, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Annemie GOOSSENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, eerste auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 juli 2016.

*

^(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege wordt verlengd met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe het in artikel II.27 van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013 en artikel 13 van het decreet van 30 april 2009 ‘betreffende het secundair na secundair onderwijs en het hoger beroepsonderwijs’ bedoelde reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie te bekrachtigen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 6 van het te bekrachtigen reglement

3. Wat de samenstelling van de reviewcommissie betreft, verwijst paragraaf 1, eerste lid, van artikel 6 van het te bekrachtigen reglement niet enkel naar de decretale bepalingen inzake de samenstelling van de reviewcommissie, maar ook naar de bepalingen van onderdeel 4 van het zogenaamde “Reviewkader”². Vastgesteld moet worden dat dit onderdeel op twee punten afwijkt van artikel II.128 van de Codex Hoger Onderwijs.

Enerzijds wordt van de student geëist dat hij minstens sedert één jaar geen band meer heeft met de betrokken instelling (onderdeel 4, tweede lid, 3, van het “Reviewkader”) terwijl artikel II.128, § 1, derde lid, van de Codex Hoger Onderwijs de student precies uitsluit van de vereiste dat hij geen enkele band heeft met de instelling.

Anderzijds neemt onderdeel 4, tweede lid, 4, van het “Reviewkader” er genoegen mee dat de meerderheid van de leden van de commissie “werkzaam [is] of recent werkzaam [is] geweest” in het buitenland, terwijl artikel II.128, § 1, tweede lid, van de Codex Hoger Onderwijs eist dat de meerderheid van de leden van de commissie “werkzaam [is]” in het buitenland.

Als gevolg van het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 24, § 5, van de Grondwet moet een verwijzing in een bij decreet bekrachtigde norm naar een reglementaire norm, weze het een norm uitgevaardigd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie, geacht worden een verwijzing te zijn naar de reglementaire norm zoals hij op dat ogenblik luidt. Tegelijk moet worden aangenomen dat met deze verwijzing de decreetgever zich de inhoud van die bepaling

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

² ‘Kader Instellingsreview – Vlaanderen 2015-2017’, aangenomen door de NVAO op 20 maart 2015, te vinden op www.nvao.net/system/files/procedures/Kader%20Instellingsreview%20-%20Vlaanderen%202015%20-%202017.pdf.

eigen maakt. Aldus houdt het voorontwerp van decreet een afwijking in van artikel II.128, tweede en derde lid, van de Codex Hoger Onderwijs.

De vraag rijst of, met het oog op de transparantie en de rechtszekerheid, de bekrachtiging van het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie niet gepaard dient te gaan met een retroactieve³ wijziging van de aangehaalde voorschriften van artikel II.128, tweede en derde lid, van de Codex Hoger Onderwijs teneinde de voornoemde afwijking te laten verdwijnen.

Wel dient te worden opgemerkt dat de terugwerkende kracht van een decretale bepaling enkel kan worden verantwoord wanneer ze onontbeerlijk is voor de verwezenlijking van een doelstelling van algemeen belang.⁴ Indien bovendien blijkt dat de terugwerkende kracht tot doel heeft de afloop van een gerechtelijke procedure in een welbepaalde zin te beïnvloeden of de rechtscolleges te verhinderen zich uit te spreken over een welbepaalde rechtsvraag, vergt de aard van het in het geding zijnde beginsel dat uitzonderlijke omstandigheden of dwingende motieven van algemeen belang een verantwoording bieden voor het optreden van de wetgever, dat ten nadele van een categorie van burgers afbreuk doet aan de jurisdictionele waarborgen die aan allen worden geboden.⁵

Artikel 29 van het te bekrachtigen reglement

4. De laatste twee zinnen van artikel 29 van het te bekrachtigen reglement voldoen niet aan de vereisten van een correct en coherent taalgebruik.

³ Krachtens artikel II.27, derde lid, van de Codex Hoger Onderwijs werkt de bekrachtiging terug tot de datum van inwerkingtreding van het reglement.

⁴ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof, zie o.m.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 19 december 2013, nr. 172/2013, B.22; GwH 29 januari 2014, nr. 18/2014, B.10; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1; GwH 22 januari 2015, nr. 1/2015, B.4; GwH 7 mei 2015, nr. 54/2015, B.12.

⁵ Vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof. Zie bv.: GwH 21 november 2013, nr. 158/2013, B.24.2; GwH 9 oktober 2014, nr. 146/2014, B.10.1.

Artikel 49 van het te bekrachtigen reglement

5. Artikel 49, § 1, van het te bekrachtigen reglement blijkt betrekking te hebben op het reglement van de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie ‘tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming accreditatie, instellingsreview en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen, dan wel instellingen in de Vlaamse Gemeenschap’, aangenomen door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie op 13 mei 2013, gewijzigd na het advies van de Raad van State van 28 november 2013, en bekrachtigd bij decreet van 21 februari 2014.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS

Jo BAERT